

»SLOVENE« volja
po pošti na vse strani Jugosla-
vije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . K 240—
za pol leta 120—
za ostri leta 60—
za en mesec 20—
Za izposojništvo celoletno K 44.—
Sobotna izdaja: —
za celo leto K 40—
za izposojništvo 55—

SLOVENE

Inserati: —
Enostolpna poltisk (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat . . . po K 6.—
poslana itd. . . po K 9.—
Pri večjem naročilu popust.
Najmanjši oglaš 59/9 mm K 15.
Izhaja vsak dan izvenredni
ponedeljka in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rekopisi se ne vračajo; neotrkanirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglaš,
avstr. in češke 24.797, ogr. 25.511, bosn.-her. 7563.

Dr. Baltičeve metode.

Slovenske dežele so imele, izvzemši posamezne slučaje, odnekad do dobro, da se je vladni upravni aparat pri volitvah v politične in upravne zastope splošno ravnal po zakonih in si vsaj v formalnem oziru ni dovolil grobega kršenja zakonitih predpisov glede volivnega akta. Kar se je godilo v deželah ogrske krone in v Galiciji kot reden pojav, je bilo pri nas vnaprej izključeno. Do uzakonjenja splošne, enake in tajne volivne pravice pač ni prišla do izraza resnična ljudska volja, vendar je to bila posledica v ta namen prirojenega volivnega zakona in po zakonu natančno določenega volivnega postopanja; v tem okviru pa je vladni aparat v glavnem postopal pravilno. Z eno besedo: s političnega stališča več ali manj krivični zakon se je izvajal, kakor je bil dan, in volivno postopanje kot tako se je vršilo tako, kakor je bilo predpisano. Pod sedanjo demokratsko-radikalno vlado pa se nam obeta čisto druga praksa, ki popolnoma nasprotuje tem elementarnim zahtevam stroge objektivnosti, ki jih je čuvala še vsaka politična uprava, odkar smo sploh imeli ustavo.

Pri sedanjih volitvah v občinske odbore na deželi delajo nasprotnne stranke, v prvi vrsti Samostojna Kmetijska stranka, ki dobro čuti, da je izgubila vsa tla med ljudstvom, s sredstvi, katera so vse prej nego poštena in lojalna. Najnavadnejši trik »samostojnih« je ta, da na svojih listah tako med kandidate kakor med predlagatelje liste zapiše osebe, ki niso njihove stranke, ki jih večkrat niti ne vprašajo za njihovo soglasje ali si jih pa, kakor se je to zgodilo v čisto konkretnem slučaju v Dednem dolu v višnjegorskem okraju, enostavno izmišljajo. V viški občini pa se »samostojni« niso niti tega ustrašili, da ne bi med svoje kandidate postavili moža, ki kandidira na listi naše stranke, samo da so po tvorili njegov poklic; addresso so pa slučajno navedli istinito. Takih slučajev je veliko in dokazujejo, da »samostojni« v neštetihih občinah vsled pomanjkanja lastnih pristašev sploh ne morejo sestaviti liste, ne da bi se zatekli k goljufivim sredstvom. V toliko bi se dalo na to reč gledati časih naravnost z vesele strani, kajti nekateri slučajni samostojniški mahinaciji so v svoji gorostasnosti naravnost komični. Toda nekaj čisto drugega je, kako postopa vlada glede na te manipulacije. In tukaj ležijo pred nami številni dokazi, kako vladni organi te manipulacije trpijo, kako gredo enostavno mimo njih in jih celo sankcionirajo. Zakon v § 17. določa, da se imajo nepravilne liste v teku treh dni popraviti, če ne, so neveljavne. Fakt pa je, da nekateri upravni organi tega niso storili, dasi so o zlorabah bili v smislu zakona obveščeni. Kjer pa je vlada brez vsake objektivne utemeljitve našega župana odstavila in imenovala gerenta iz svojih ljudi, kakor v Žužemberku, tam vse izgleda tako, kakor da je imelo to namen take zlorabe naravnost omogočiti.

Toda godijo se še vse drugačni slučajni, ki pristranost izvestnih okrajnih glavarjev dokazuje v polni luči. Iz istega žužemberškega okraja se nam n. pr. poroča, da je glavar lista, sestavljen od naših pristašev, samovoljno spremenil, češ da bi se sicer mogli pristaši »Samostojne« motiti! Samostojni list, ki lovi kaline pod najrazličnejši firmami, pa gospod glavar seveda ne popravlja.

In tudi to še ni nič. 24. aprila je kamniški okrajni glavar pozval k sebi župane kamniškega okraja na zaupni sestanek in sicer po naročilu deželne vlade. Spraševal je natančno župane, predvsem pa one, kjer je bila vložena ena sama lista, kateri stranke da vsak kandidat pripada. Med temi je bila občina Volčji potok, ki je izrecno vložila kandidatno listo »Slovenske ljudske stranke«, pa je samostojni župan Cipek uradno izjavil, da so kandidati na tej listi po ogromni večini »samostojni« in komunisti, dasi je to očitna neresnica, ker so baš v tej občini vsi kandidati zavedni naši pristaši. Glavar je to izjavo seveda vzel na znanje. Na ta način misli vlada v obeh javnosti sfabricirati večino zase celo tam, kjer

ni nobenega dvoma, da bodo občine prešle v naše roke. Kaj pomaga, da je lista formalno in dejansko naša, kaj pomaga, če so na kompromisnih listah naši kandidati v večini — samostojni župan enostavno izjavi, da niso in stvar je ugodno dognana! Pel bo telefon iz palače na Bleiweisovi cesti v Belgrad in gospod Pašić se bo potolažil: »Slovenija je za centralizem!...«

Ni zadosti, da je vlada razveljavila od vladarja sankcionirani zakon, da je oropala ženske volivne pravice, da je določila za volivni dan delavnik, ona se ne drži niti tiste objektivnosti, ki jo jamčijo določila zakona samega. Njen vrhovni zakon je potvorba volivnega rezultata. Povemo pa deželnemu predsedniku dr. Baltiču, naj se nikar ne tolaži s tem, da jemljemo to stvar tragično: izid volitev bo pokazal, da so vse te mahinacije bile zaman. Ljudstvo bo izreklo svojo uničujočo sodbo nad demokratskim centralizmom, kateri ne uide svoji usodi kljub temu, da vlada krši vsa pravila upravne nepristranosti in korektnosti, katera so bila v Sloveniji dozdaj trdno ukoreninjena in v navadi še pri vsaki vladi, najsibo še tako sovražni našemu narodu. S tem, da je g. Baltič dopustil uvedbo čisto nasprotnih metod, ni koristil ne sebi ne stvari, kateri služi. To bo pokazala najbližja prihodnost.

V boju za uslavo.

(Iz govora narodnega poslanca dr. Janka Šimraka v seji ustavotvorne skupščine dne 20. aprila 1921.)

Proti plemenski majorizaciji.

Gospodje poslanci! Moj predgovornik iz Jugoslovanskega kluba je naglasil, da naša ustava ne sme biti mehanično-juridna struktura. In v resnici: ustava mora biti osnovana na narodnem življenju, mora biti pisana knjiga nepisane narodne duše. A v našem narodnem življenju je polno diferenc, polno nians. V tej državi smo se združili Srbi, Hrvati in Slovenci, poleg nas je več inorodnih manjšin. Vsi imamo svoje posebne tradicije, svoje pozitivne in negativne sposobnosti. Že sama narava stvari torej sili, da se ob ustvarjanju te ustave vrše dogovori in pogajanja, da se najde sporazum. Ta ustava bi morala biti delo kompromisa, biti bi morala dejansko ustava vseh treh plemen: Srbov, Hrvatov in Slovencev in ne samo tega ali onega dela. (Burno odobravanje na desnici.)

Pod težo te logike, da je sporazum neobhodno potreben, sta stala neprestano tudi gospod minister za konstituantno in g. poročevalec ter sta oba govorila o ustavi posebno naglašala, da je to delo sporazuma. Da se naš narod ne bi varal in ne mislil, da je temu v resnici tako, moram jaz, ki sem se vdeležil vseh sej ustavnega odbora od 1. februarja pa do zadnjega dne, ugotoviti dejstvo, katero morajo potrditi gospodje, ki so bili z menoj vred v odboru — da je vlada res iskala sporazuma z Jugoslovanskim in Narodnim klubom tedaj, kadar je šlo za ribiče in ribištvo ali n. pr. zato, da li naj bodo v slovenskem grbu tri ali samo ena zvezda. (Klici: Tako je! in ploskanje na desnici.) Tedaj pa, ko ni šlo za zvezde v slovenskem grbu, ampak za notranjo ureditev države, ko je šlo za najvitalnejša vprašanja kmeta in delavca, n. pr. za šumsko ali agrarno ter druga najvažnejša politična in socialno-gospodarska vprašanja — tedaj so se vladne stranke zaprle skupaj z vlado v svojo sobo, prirejale nove redakcije, se vračale s temi novimi redakcijami semkaj in nas vedno iznova iznenadivale s temi novimi redakcijami. (Ploskanje na desnici.) Jaz sem enkrat gospoda ministra za konstituantno Marko Trifkovića opomnil in rekel: »Gospod minister, pa bi bilo vendarle dobro, da bi tudi mi vsaj malo slišali, kaj se vi tamkaj pogovarjate!« Na to mi je g. Marko Trifkovič odgovoril: »Eh, veste, mi vladne stranke se komaj med seboj skladamo, kaj bi pa še-le bilo, ako bi še vi notri prišli!« (Smeh in ploskanje na desnici.)

Kadar smo mi z desnice opozarjali centrum: »Pa tu ni Hrvatov, a Slovenci so s to ustavo nezadovoljni,« tedaj so osten-

tativno vstali nekateri gospodje centruma in rekli: »Mi smo Hrvati!« in: »Mi smo Slovenci!« (Minister dr. Kukovec: »Kakšni Slovenci, to so klerikaleci!«) Jaz sedaj ne govorim o vas, g. minister. Ako ste se vi pretvorili v klerikaleca, mi je jako drago. Ravno v očigled teh občinskih volitev v Sloveniji bi bilo dobro, da se pretvorite v klerikalca. (Valerijan Pribičević govorniku: Torej priznavate, da ste klerikalec!) Gospod Pribičević, vi ste večji klerikalec nego so tisti, o katerih trdite, da so klerikaleci.

Gospodje, odkrito povem, da bi končno mogel verovati v iskrenost vaših izjav, da ste Jugoslovani, da ste torej tudi Hrvati in Slovenci; toda enega dejstva ne morete tajiti, a to je, da za vami ne stoji 300.000 hrvatskih glasov. (Dr. Angelinović: A za vami?) Za mano, gospod Angelinović, stoji 99 odstotkov Hrvatov. (Dr. Angelinović: Za vami ali za Drinkovićem? Prepri. Blaška Rajić: Za vami stoji agrarna reforma in agrarni stroški!)

Za mano stoji, kakor sem rekel, 99 odstotkov Hrvatov in Slovencev. (Razburjenje in ugovori v centru.) Naš program vsekakor ne zadovoljuje ogromne večine hrvatskega naroda, a to zato ne, ker hoče naš narod še več, nego pa zahtevamo mi. (Klic: Potem ne govorite več v njegovem imenu.) Vi ne morete reči, da ste Hrvati in da predstavljate Hrvate, ker vas oni niso izvolili in vam dali svojega zaupanja; a če bi bili vi izvoljeni s hrvatskimi glasovi, bi morali svoje mandate odložiti.

Gospodje, vi morate priznati, da se ustvarja današnja ustava proti dvema deloma našega naroda. Tega se vi dobro zavedate in ta strašna zavest vsa tlač in mori. Jaz le ponovno ugotavljam, da se sporazuma za to ustavo pri Hrvatih in Slovincih sploh iskalo ni in da mi zato vso odgovornost za posledice tega vašega dela odklanjam. (Ploskanje na desnici.) Vsa krivda pade na vas, krivda za to, da se s tem vašim delom ruši narodno edinstvo, neti med Slovenci in Hrvati vedno večja nezadovoljnost in izpreminja Hrvatska in Slovenija v Irsko. (Protesti v centru.) Klic: Varate se! Za vse to nosite odgovornost le vi.

Delovanje naših poslancev.

(Dalje.)

Posl. Škulj je stavil 18. t. m. na ministra za trgovino in obrt glede pravice krošnjarenja na italijanskem ozemlju sledeče vprašanje: Te dni se vršijo trgovska pogajanja z Italijo, ki so velikega pomena tudi za domačo obrt Slovenije. V bivše okupirane kraje, sedaj italijanske, in tudi v ostalo italijansko ozemlje namreč že cela desetletja zahajajo obrtniki iz Slovenije s seboj iz ribniške doline, ki razprodajajo izdelke lesne domače obrti in lončarsko robo. Ker je velika nadprodukcija omenjenega blaga, ker je nemški trg docela zaprt in nemogoč vsled nizke valute, bi bilo naravnost katastrofalno za prebivalstvo omenjenih okrajev in za obrt samo, če se zapre še italijanski trg. Tozadevni statistični podatki z opisom razmer so bili ponovno predloženi ministrstvu za trgovino in obrt. Opozorjam, da tu ne gre za kako umestno prodajanje blaga, marveč gre za obstoj domače obrti, ki preživlja nad 8000 družin samo v kočevskem ozemlju. Gre zato, da obrtnik, ki je blago sam izdelal, tudi sam razprodaja in obenem popravlja staro blago.

Vprašam gospoda trgovskega ministra: Če je voljan vse potrebno ukreniti, da se vpostavi in trgovsko pogodbo pravica prostega krošnjarenja v italijanski državi z lesnimi domačimi izdelki, t. j. rešeta, obodi, sita, škafi in drugi izdelki suhe robe in izdelki lončarije? Prosim ustmene odgovora.

Posl. Škulj je stavil 18. t. m. na ministra za šume in rude glede dobave poceni lesa za domačo obrt sledeče vprašanje: V okraju Kočevje (Slovenija) so veliki gozdni kompleksi, ki spadajo pod agrarno reformo in ki so deloma že pod

državnim nadzorstvom. Že cela desetletja kupuje domače prebivalstvo iz omenjenih gozdov les, da izdeluje razno leseno roko. V celi Sloveniji je najbolj cvetoča lesna domača obrt ravno v omenjenem okraju. Les se je pa sedaj tako podražil in še bolj vožnja, ker omenjeni gozdovi so po 10 do 15 km daleč od posameznih vasi, da reven obrtnik sploh ne zmore te vsote. Zato je organizacija omenjenih obrtnikov t. j. zveza lesnih domačih obrti v Ribnici zaprosila ministrstvo za šume in rude, če pred pol letom, naj se oni zakon, ki osigurava cenen les domači obrti, raztegne tudi na Slovenijo. Vprašam g. ministra: Je voljan kar mogoče kmalu vse ukreniti, da se zakon, ki omogoči iz takih kompleksov cenejši les v korist domače obrti, razširi na omenjeni okraj.

Avstrija in promet Špilje-Radgona.

LDU Gradec, 26. aprila. Dunajski korespondenčni urad objavlja: Glede vprašanja, sproženega od jugoslovanske strani zaradi prevoznega prometa Maribor—Ljutomer preko avstrijskega ozemlja, je Štajerska deželna vlada sporazumno z deželnim osrednjim uradom za obmejno službo opozorila merodajna vladna oblastva na to, da za otvoritev od Jugoslavije zahtevanega prevoza preko Špilje—Radgone za sedaj ni nobene pravne utemeljitve. Po mirovni pogodbi se more staviti taka zahteva samo s pogojem efektivne reciprocitete. Tega pogoja pa dosedaj še ni, ker Jugoslavija doslej še ni uvedla nas interesirajočega prevoznega prometa iz Špilje preko Maribora na Koroško in iz Labodske doline čez Spodnji Dravograd po eni, po drugi pa iz Celovca preko Maribora v Špilje. S stališča štajerskih deželnih interesov se mora tem bolj vztrajati pri efektivni vzajemnosti, ker je Jugoslavija svojčas poldrugo leto brez vsakega pravnega vzroka popolnoma ustavila promet s Spodnjo Mursko dolino od Arnož dalje in s tem hudo oškodovala prebivalstvo Štajerske. Ako Jugoslavija za dosego svoje zahteve preti, da bo zaprla po mirovni pogodbi garantirani svobodni promet k Adriji, je treba temu nasproti opozarjati samo na dotične na noben pogoj navezane določbe mirovne pogodbe, kakor tudi na to, da je Avstrija svojčas kar najlojalneje oskrbovala prevozni promet med Čehoslovaško in Jugoslavijo, oziroma Adrijo in da že s tem vrši delo, ki je enako vredno kakor promet z Adrijo preko Jugoslavije.

Nemčija bo morala plačati.

LDU Pariz, 26. aprila. (DunKU.) Na seji francoske zbornice je ministrski predsednik Briand izrazil svoje veselje zaradi izjave, ki jo je podal Lloyd George v spodnji zbornici, da se bo zasedlo Poruhrije ako Nemčija ne bo stavila zadovoljivih predlogov, katere bi zavezniki mogli odobriti. Francosko stališče bo podpirala britanska vlada, ki bo sodelovala pri operacijah. Briand je dejal nadalje: Odobravanje, ki so ga našle Lloyd Georgeve besede v spodnji zbornici, me je jako veselilo. Ako bo Nemčija predlagala: Začnite porazgovore s pogajanjmi izvedencev! — bomo mi odgovorili: Nel (Odobravanje.) Pri razmotrivanju dejstva, da Nemčija ni izpolnila svojih obveznosti, je izjavil Briand, da razorožitev ni odvisna od finančne nezmožnosti, marveč samo od volje. Dejstvo, se ta volja ni pokazala, nas sili k izjavi, da je Nemčija polna zlobne volje. Ta zlobna volja mora biti v zvezi z skritimi mislimi, ki so za našo varnost vznemirljive, in mi vidimo brutalno dejstvo ogrožanja za prihodnost. (Seglasno odobravanje.) Briand zahteva napoved zaupanja, da bi mogel delovati z vso avtoriteto. — Tardieu hoče staviti vprašanje. Briand se izjavi proti temu. Nato sklene zbornica z 224 proti 29 glasovom odgoditev.

LDU Pariz, 26. aprila. (DunKU.) Ministrski predsednik Briand je podal v senatu isto izjavo, kakor v poslanski zbornici, pri čemer je pristavil: Poslednje izjave pri žal-

nem slavlju po bivši nemški cesarici so bile namerjene v to, da bi Francijo vznemirjale, da, celo plašile. Ne bomo vdrl v ruhrsko ozemlje zoper nemški narod. Kar hočemo, je to, da oni, ki morejo plačati, to store. Naše čete ne prihajajo kot vojaki, temveč kot zastopniki pravičnosti v ruhrsko ozemlje.

Nemški predlogi nesprijemljivi.

LDU Pariz, 27. aprila. (Havas.) Avtorizirani krogi izjavljajo, da so novi nemški predlogi, znani samo iz brzojavke Agence Havas, docela nesprijemljivi. Ker se minister za zunanje posle ne bavi uradno s temi predlogi, ne morejo biti temelj za koristno razpravljanje. Številke, katere predlaga Nemčija za obnovo opustošenih krajev, so popolnoma nezadostne, ker zaostajajo najmanj za sto milijard za številnimi pariške pogodbe, katere so zaznamovali zavezniki kot minimum. Nemčija se pač obvezuje plačati tekom treh mesecev eno milijardo zlatih mark, pozablja pa popolnoma, da ima plačati še 12 milijard, da se izpolni plačilo prvega opustošenega obroka 20 milijard zlatih mark, ki se morajo plačati pred 1. majem. Po drugi strani predlaga Nemčija, da bi se udeleževala pri obnovi opustošenih krajev in eventuelno namesto zaveznikov plačala njih dolg Zedinjenim državam z raznimi pogoji, ki njegovo vrednost znatno pomanjšujejo. Nemčija gre tako daleč, da zahteva preklisne sankcije, ne samo najnovejših londonskih, marveč celo ukinjenje zasedbe levega renskega brega, kar je predvideno v versailleski pogodbi. Zato pa zahteva Nemčija, da bi se oprostila od vseh drugih obveznosti glede reparacij. Nemčija ponuja z eno roko manj, nego je dolžna, da bi z drugo roko takoj spravila vsa korist, ki bi presegale njena prihodnja plačila.

LDU Pariz, 27. aprila. (Havas.) Pariško časopisje se strinja v tem, da so novi nemški predlogi nesprijemljivi in da bi njih sprejetje pomenilo razveljavljanje versailleske mirovne pogodbe.

Politične novice.

Ne pljujmo v lastni žep! Če zasledujemo govore slovenskih poslancev v Belgradu in v začasnem narodnem predstavništvu in v konstituenti, nas večkrat zbode en pojav: da namreč slovenski poslanci včasih tam »tožarijo« drug drugega pred Srbi. Danes pogreva eden laž o geslu: »Srbe na vrbel«, ki so ga baje pridigovali duhovniki po shodih, dasi je že davno znano, da so te besede izvirale iz neke pesmi v »Slovincu« iz leta 1914, kjer se te besede ne nahajajo niti v tej obliki niti v tem pomenu. Stvar, ki je že davno pozabljena in ki se ni med vojno nikdar niti mogla po shodih razširati, ki sploh ni prišla nikdar preko trenutnega pomena kot očividno v sili rabljena rima, se privleče zopet na dan in se zastruplja z njo razmerje Srbov do Slovencev ter otežuje prepotrebno zblizanje. — Jutri pride zopet govornik in citira iz slovenskega lista besede, kjer se očita Srbom nekulturnost, kjer trdi neinformiran pisec o Srbih, da nimajo svojih velikih mož v umetnosti in znanosti itd. Da se take besede nahajajo semintja v slovenskem časopisju, vemo vsi, kakor se tudi zavedamo, da je dokaz moje nekulturnosti, če očitam pomanjkanje kulture tistemu, ki ni imel prilike, da bi si bil kulturo pridobil. Toda vprašajmo se odkrito: ali storimo s tem Srbom ali sebi kako uslugo, če jim vsak tak domači greh nesemo takoj na nos? Ali mislite, da s tem nahajate Srbe samo proti gotovi stranki? O ne! S takim govorjenjem izpodkopujete ugled Slovencev v državi sploh, zastrupljate javnost prav tako kakor tisti, ki take stvari lahkomišno piše, in zavirate konsolidacijo države. — Tako radi govorimo o suženjskem duhu, ki nam je baje ostal. Dostikrat govorimo o njem čisto neopravičeno, ker smo pač nagli v obsodbi samega sebe. Resno se pa vprašajmo: ali je to znak naše samozvesti in samostojnosti, če moramo vedno imeti koga, da se pred njim medsebojno »špečamo«? Prav nič ne bi škodovalo demokratizmu, ako si tudi v tej zadevi izprašajo vest.

Stranke zamenjujejo. Poraz centralistov pri občinskih volitvah demokratije ne morejo preboleti. »Slovenski Narod« nikakor ne more razumeti, da je 8041 več kakor 3875. Ni čuda, ker bi v matematiki zaslužil petko. Nikakor ne more zračunati, da SLS v Ljubljani v primeri s splošnim rezultatom od zadnjih volitev v konstituento ni samo vzdržala ravnotežja, ampak je celo napredovala. Sicer je nekdo izračunal »Slovenskemu Narodu« na prvi strani, da je dobila SLS pri občinskih volitvah od vseh oddanih glasov v procentih 20.20 (dejansko pa 20.21), pri volitvah v konstituento je pa dobila 20.01. »Slovenski Narod« pa še ne kapira našega točnega poročila, da je SLS v Ljubljani kljub za 207 glasov manjši udeležbi v primeri s splošnim izidom ohranila ravnotežje z malim napredkom.

Kajpada povzročila poraz centralistov nerazvitost in ta računarija nagaja. Še večjega kozla pa je vstrelilo »Jutro« s trditvijo, da je SLS v Mariboru doživela poraz. S takimi neslanimi trditvami hoče »Jutro« prikriti poraz demokratov v Mariboru. Negleda nato, da v Mariboru SLS do prevrata ni imela sploh strankarske organizacije, ki bi bila pri volitvah nastopala kot stranka, je po tej kratki dobi dobila SLS pri volitvah v konstituento 413 glasov, pri občinskih volitvah pa celo 496 in je v tej »demokratski domeni« dosegla demokrate, ki so od volitev v konstituento nazadov ali za 91 glasov. Čudimo se, da centralisti niso skušali prikriti svojega poraza s trditvijo, da je SLS v Celju z več kakor 50% napredovanjem doživela poraz. Uspeh SLS v mestih je veliko večji kakor ga je sploh pričakovala in mogla pričakovati v tako kratki dobi. Popoln uspeh je že v tem, da so centralisti poraženi in da demokratije nimajo ne enega mesta več, kjer bi bili absolutni gospodarji, niti v Ljubljani ne.

Izjava. Sporočilo se nam je, da poslanec I. Urek, sedanjí podpredsednik ustavotvorne skupščine, piše v »Kmetijskem listu«, da noben klerikalni poslanec se ne upa intervenirati niti v ministrstvih niti pri drugih oblastih, »... ker se jim povsod posmehujejo, kjer se le prikažejo. Če bi morali v kakšni zadevi posredovati, napišejo spodaj na prošnjo kratko pripombo: »Se priporoča«, pritisnejo pečat svojega kluba, podpišejo in pošljejo na dotično mesto, kjer bi morali posredovati.« Ker predpostavljamo in domnevamo, da g. Urek z nazivom »klerikalizma« zaznamuje tisto stranko, kateri pripadamo mi, imenujoč se s ponosom njene pristaše in kateri je nedavno pripadal še tudi on sam, izjavljamo, da g. Urek grdo laže in nesramno natolcuje. Vsak izmed nas posreduje v vsaki njemu doposlani zadevi, ki jo smatra za pravično, pošteno in narodu koristno, in noben še ni nikjer zadel na zasmeh. Na doposlane prošnje in stvari, v katerih bi naj posredovali, ne pritisnemo pečata svojega kluba, ker naš klub sploh nima pečata, pač pa je g. Urek na svojo objavo o nas pritisnil pečat lažnjivosti. Pomilujemo sedanjó vladno večino, da si je moža takšnih lastnosti izbrala za podpredsednika ustavotvorne skupščine. V Belgradu, dne 25. aprila 1921. Za Jugoslovanski klub: K. Škulj, t. č. tajnik.

Zakaj ne dobimo Slovenci avtonomije? O tem se je izrazil dr. Trumbić v seji konstituentne dne 25. aprila nekako tako-le: Jaz sem prepričan, da bi Slovenija ostala nedeljena, (Minister Svetozar Pribičević: »Ne bi!«), če bi se šlo samo za Slovenijo. Toda za Slovenijo bi morala logično slediti Hrvaška, v kateri bi postal očitno šef vlade — Radić s svojo zahtevo po seljaški republiki. Ves vaš ustavni načrt napravi vtis, da ga je vodil — strah, v prvi vrsti

Voliucem SLS v Ljubljani.

V torek ste, zvesti našim načelom, v zgodovinsko važnem momentu za ves nadaljnji razvoj našega naroda, oddali svoje glasove kandidatom, ki jih je postavilo vodstvo naše stranke v Ljubljani in s svojo zavednostjo ter disciplino pripomogli k temu, da smo postali druga najjačja skupina v občinskem svetu našega mesta. S tem ste s svoje strani napravili konec nad 30 let trajajoči neomejeni samovladi liberalne stranke in doprinesli dokaz, da tudi v prestolici Slovenije najširši ljudski sloji obsojajo protisocialno politiko liberalizma na gospodarskem polju. Kakor ste s tem do-

strah pred Radićem. Radića so pa rodili grehi naše države. — Za nas je ta izjava zelo dragocena. Naj si le poslanci v skupščini pošteno izprašajo med seboj vesti! Izkazalo se bo, da sedanega položaja niso povzročili »antidržavni« elementi, ampak da nosijo ogromen del krivde tudi tisti, ki s svojim ravnanjem v ljudeh s silo ubijajo zadovoljnost z državo. — Ko je dr. Trumbić govoril o nedeljeni Sloveniji, mu ni razen omenjenega tiho izgovorjenega medklica nikdo ugovarjal. Mislimo, da to ni bilo samo uljudnostno spoštovanje do govornika, čigar jugoslovanstvo je nad vsak dvom vzvišeno, ampak da ogromna večina Srbov in Hrvatov res nima ničesar proti združenji Sloveniji. Zoper njo rujejo samo slovenski demokrate in samostojenci.

Anglija o plebiscitu na Tirolskem. V seji angleške spodnje zbornice je izjavil državni podtajnik za zunanje posle Harmsworth, da obstoji na Tirolskem brez dvoma znatna agitacija za priključitev k Nemčiji in da so najvišje tirolske oblasti izvedle glasovanje proti volji avstrijske zvezne vlade. Izvedel je, da je francoski poslanik v Münchnu vložil pri bavarski vladi protest. Angleška vlada ni smatrala za umestno, da bi formalno ugovarjala, predvsem radi tega, ker bi ostal položaj neizpremenjen, tudi ako bi glasovanje izpadlo v prid priključitve, ker je neodvisnost Avstrije v zmislu člena 88 St. germainške mirovne pogodbe brez privolitve sveta zveze narodov nedotakljiva. Harmsworth je dostavil, da bo vlada pazno zasledovala dogodke v Avstriji in južni Nemčiji.

Briand o Nemčiji. V zadnji seji francoske poslanske zbornice je izjavil ministrski predsednik Briand: V Wytheu vršči se razgovori so dovedli do zadovoljivih rezultatov. Načeloma je došlo do popolnega sporazuma. Dogovorili smo se, da skličemo še pred 1. majem v London konferenco. Stojimo na stališču zvestega zaveznika, ki noče ničesar storiti, ne da bi poprej o tem obvestil svoje zaveznike. Dne 30. aprila se lotijo zavezniki složno dela. Francija se prisilnih odredb ne posluhuje sistematično, da bi se maščevala, temveč je v to prisiljena po neiskrenosti svojega dolžnika, da ga prisili k čuvstvu časti in spoštovanja njegovega podpisa. Te prisilne odredbe bodo pokazale dvojen uspeh, in sicer materijalen in moralen. Iz nemškega časopisja izhaja, da je vlada, ki stoji na čelu Nemčije, šibka in da nima v rokah vseh možnosti nastopanja, dočim ima Nemčija od včeraj, veliki industrijalci in finančniki vsa sredstva, da vodi nemško politiko. Ako bodo tedaj ti finančni in industrijski mogotci videli svoje interese pod kontrolo zaveznikov, da bo to njihov egoizem občutil, in ako pridobe na ta način pravo občutje za položaj, je bil napravljen velik korak do izvedbe pogodbe in bo Nemčija znala nenadoma najti pomožne vire.

prinesli k temu, da se bo odslej ljubljanska mestna uprava mogla razvijati v modernem duhu zadovoljive socialnih potreb in zahtev njenega prebivalstva, ste obenem tudi dokumentirali voljo vseh resničnih Slovencev, ki hočejo, da bodi naša prestolnica tako kakor cela dežela avtonomna, s čimer ste zadali udarec sistemu, ki mora vsled vaše politične zavednosti in enoglasne volje slejkoprej pasti. Zato Vam bodi iskrena hvala!

Ivan Ogrin,
načelnik vodstva SLS v Ljubljani.

Žil čez tir 21 letni Ivan Zabukovec iz Slivnice in ga je zadel stroj na glavo, desno roko in nogo. Zabukovec je bil pet ur nezvesten. Ko se je zavedel, so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Aretirani komunisti. Orožniki v Maribru pri Mariboru so aretirali tri avstrijske komuniste, ki so prinesli čez mejo z Dunaja in širili v cirilici tiskane protidržavne letake. Vseh vtihotapljenih letakov je 26 kg.

Stoprce pri Rogatcu. Kljub strastni agitaciji slabostojnežev je ostala občina Stoprce pri Rogatcu v rokah SLS, ker slabostojneži niso bili v stanju dobiti toliko pristašev, da bi bili sestavili kandidatno listo.

Na štirirazrednici v Boštanj ob Savi — pol ure od železn. postaje Sevnica — je prosto začasno učiteljsko mesto za moške event. tudi za ženske prosilce. Nerazdeljen dopoldanski pouk. Hrana zagotovljena. Stanovanje tudi. Nastop takoj. Vsa potrebna pojasnila daje šolsko vodstvo. Prijaviti se je takoj.

Smrt Stanislava Jastržbskega. V Osijeku je umrl dne 24. t. m. operni pevec Stanislav Jastržbsky. Pokojnik se je rodil 25. septembra 1878 v Ljovu in je dovršil konservatorij v Berlinu. Leta 1908 je bil angažiran v Zagrebu, kjer je kmalu postal ljubljenez publike in z velikim uspehom sodeloval do lanskega leta, ko je odšel v Osijek.

Iz poštne službe. Premeščeni so: asistent Lojze Volk iz Ljubljane I v Skop-

lje; poštar Anton Lah iz Marenberke v Moškanjce; oficijant Marko Miletič iz Ljubljane v Split; poštni oficijant Viljem Smrdu iz Dolnje Lendave v Ljubljano, Anton Glovčev iz Dolnje Lendave v Maribor; adjunktka Regina Stupar iz Novega mesta v Ziri; oficijantke Marija Mesesnel iz Zirov v Ljubljano, Marija Vrbič iz Sodražice v Dol. Lendavo in Marija Azman iz Cerknice v Maribor. V oficijantski stalež je uvrščena poštarica Marija Nykl.

Vlomi. V gasilni dom v Štepanju vasi je bilo vlomljeno. Vlomilec je odnesel 11 hlač, 7 bluz in 2 metli v vrednosti 1824 kron. — Pri Štirnu v Trbojah je bilo vlomljeno. Tat je odnesel 2962 kron denarja.

Pobegnil je iz zaporov sodišča v Cerknici tatvine osumljeni 16 letni Anton Purič iz Vel. Pristave. Najbrže je pobegnil v Italijo.

Opozarjamo cenjene čitatelje na današnji inšerat »Jugoslovanskega kreditnega zavoda« v Ljubljani.

Ljubljanske novice.

Ij Seja S. K. S. Z. danes zvečer odpade. Prihodnja seja se vrši v sredo — 4. maja — ob 20. uri. — Dr. J. M.

Ij Politični odbor SLS za St. Peter in Vodmat imata danes ob 8. uri zvečer sejo v dvorani šentpeterske prosvete.

Ij Šentpetersko prosvetno društvo vabi k predavanju, ki se vrši v četrtek, dne 28. t. m. točno ob osmih zvečer. Predavanje je zadnje v sezoni. Vstop prost. — Po predavanju odborava seja.

Ij Šentjakobska prosveta. Danes ob pol 8. uri zvečer bo društvena seja. Vsi odborniki in odbornice gotovo! (K)

Ij Prosveta frančiškanske župnije ima v petek, dne 29. t. m. ob 8. uri zvečer zanimivo predavanje g. prof. I. Mazovca.

Ij Starešinski sestanek se vrši v petek, 29. t. m., ob osmih zvečer v dvorani akademskega doma. Predava dr. Korošec. — Predsednik.

Ij P. n. igralci in igralke Ljudskega odra naj se zanesljivo udeležijo važnega sestanka, ki se vrši v petek — 29. aprila t. l. — ob 20. uri v prostorih Ljudskega odra. — Tajnik.

Ij Načelstvo ljubljanske Samopomoči objavlja v včerajšnjem »Sl. Narodu«, da se je nadaljevanje občnega zbora preložilo na 17. maja in sicer sporazumno z revizijsko komisijo zaradi — nepričakovanih ovir. — Običajna fraza! — Naj raje odkrito priznajo, da je načelstva in nadzorstva strah pred občnim zborom. Tudi ni izključeno, da jih tare skrb zaradi poročil na zadnjem občnem zboru z ozirom na različne določbe zadr. zakona, mogoče tam okrog § 89. Stvar je nujna. Potrošaška zadruga potrebuje prostore. Skrajni čas je, da prične z delovanjem. Kje je, sedaj ona nujnost s katero se je toliko manevriralo na ustanovnem občnem zboru te zadruge? Sicer pa, glavni namen je dosežen. Nasilno odtrgani mastni prispevki za to zadrugo od naših skromnih službenih prejemkov že krijejo dno lake blagajne — centralistične — seveda. — Samopomoč naj izposluje pri pristojnih oblastih dovoljenje za javno razprodajo svoje krame, v kolikor je ne misli prevzeti Potrošaška zadruga in naj primerno obvesti o razprodaji vso javnost tudi podeželansko. Od javne razprodaje je pričakovati gotovo več uspeha, kakor od prodaje pod roko, l'akor se baje sedaj vrši. Zahtevamo, da se sklicanje občnega zbora Samopomoči ne zavlačuje, očitno v škodo članov; vsako odlašanje opravičeno smatramo kot norčevanje iz naših koristi. — Več članov.

Ij Ljubljanski trg. Prejeli smo: Razpoloženje naših mestnih dam in kupovalk na trgu ni vedno enako — ravna se po političnem kurzu. Pred meseci, ko je bil na vladí še dr. Brejc, se je radi dražnje vse zgražalo, in kar navzkriž so letele psovke nani in na dr. Korošca. In danes? Dražinja vsak dan večja, pa to radi plačamo, saj so na vladí demokratije, ki ne gledajo toliko na svoj, kot na naš žep. In to nam je prav! Če bo meso tudi po 60 K in moka radi izvoznicarjev po 20 K — plačali bomo. Na pomoč ubogim kapitalistom!

Ij Samoumor dijak. V Hilšerjevi ulici se je obesil učenec IV. realke, 16 letni Stanko Prijatelj, rodom iz St. Janža na Dolenjskem. Fant je bil, ko je izvršil samomor, sam doma. Ko je prišla služkinja Josipina Tomažin domov, je našla stanovanje zaprto in je dala vrata odpreti. V dijakovi sobi je našla na mizi odprte knjige in zvezek za preparacije. Slutila je nekaj sumljivega in je šla gledat v stranišče, kjer ga je našla obešenega. Kakor je konstatiral policijski zdravnik g. dr. Lisjak, je smrt precej nastopila. Samomorilca so odpeljali v mrtvašnico.

Ij Zdravstveni izkaz mestne občine ljubljanske za teden od 17. aprila do 23. aprila t. l. Umrlo je v tem času 7 moških in 10 ženskih, skupaj 17 oseb, od teh 9 tujcev. Novorojenčkov je bilo 9 moških in 14 ženskih, skupaj 23, od tega 4 mrtvorojeni. Slučajna nalezljivih bolezni ni bilo nobenega.

Ij Mica Kovačeva. Pri Sokolu za Gradom je napravil 30 letni neznanec velike postave za 40 kron cehe in jo je pod pretezo, da mu je slabo, odkuril, ne da bi bil kaj plačal.

Ij Pobegla tatinska dvojica. Trgovec Feliks Urbanc je ugotovil, da mu je zmanjkalo manufakture v vrednosti 9480 kron. Ugotovilo se je, kdo je kradel, toda priza-

deti osebi sta zapustili Ljubljano in se odtegnili pravici. Tatova sta odpotovala najbrže v Trst.

Ij Ukradene žarnice. V študentovski ulici je bilo zadnje čase ukradenih 14 žarnic, dve sta pa bili razbiti. Mestna občina je oškodovana za okroglo 1280 kron.

Najnovejša poročila.

IZ KONSTITUANTE.

Belgrad, 27. aprila. (Izv.) Današnja se'a konstituante, ki se je začela ob 9. uri dopoldne, je bila kratka. V generalni razpravi o ustavi je prvi govoril demokrat Gregorije Božović. Kritiziral je govore opozicijskih govornikov. Govoril je dalje o razmerah v južni Srbiji in zahteval edinstvenost države. Glasoval bo za vladni načrt ustave, ker je ta najboljši.

Nato je govoril zemljoradnik Triša Popadić, ki je izjavil, da se sedanji ustavni načrt premalo ozira na kmetijske zahteve. Zato bo v podrobni razpravi stavil spreminjalne predloge.

Kot zadnji je govoril član Jugoslovanskega kluba J a n e z B r o d a r, ki je ostro kritiziral vladni ustavni načrt in dokazoval, da je izvedba tega načrta nemogoča in ljudstvu naravnost škodljiva.

Po Brodarjevem govoru je bila seja zaključena. Prihodnja seja bo 9. maja.

DEMOKRATSKE LAŽI O JUGOSLOVANSKEM KLUBU.

Belgrad, 27. aprila. (Izvirno) V demokratskih listih so se pojavile vesti, da se bo Jugoslovanski klub pričel pogajati z vladno glede na administrativno razdelitev države. Namen teh vesti je jasen. Današnje opozicijske stališče Jugoslovanskega kluba bi se moglo spremeniti le, ako bi vlada sprejela vse predloge Jugoslovanskega kluba glede ustave, posebno pa še glede avtonomije posameznih pokrajin.

VTIS OBČINSKIH VOLITEV V BELGRADU.

Belgrad, 27. aprila. (Izvirno) Vest o prvem porazu centralistov pri občinskih volitvah v avtonomnih mestih Slovenije se v parlamentarnih krogih živahno komentira. Slovenski demokratski in samostojni poslanci so silno poparjeni. Ministra dr. Kukovec in Pucelj, ki sta trdila, da je večina Slovenije za centralizem in da ona dva predstavljata slovensko ljudstvo, sta izgubila ves kredit.

PREDSEDNIK ITALIJANSKE DELEGACIJE ZAPUSTIL BELGRAD.

Belgrad, 27. aprila. (Izvirno) Včeraj je odpotoval v Rim predsednik italijanske delegacije za trgovinska pogajanja. Pogajanja so prekinjena za nedoločen čas.

KULTURNI BOJ NA ČESKEM.

Praga, 27. aprila. (Izv.) Ministrstvo prosvete je poslalo vsem češkim univerzam poziv, da se izjavijo glede izločitve teološke fakultete iz vseučilišč. Ker so se univerze v Pragi in Brnu že izrekle za izločitev, je skoraj gotovo, da se bo ta namera izvršila.

VLADNA KRIZA NA ČESKEM.

Praga, 27. aprila. (Izv.) Notranjo politično krizo v Češkoslovaški, ki se je zadnje čase zelo poostila, nameravajo ublažiti na ta način, da hočejo na čelo uradniškega ministrstva postaviti enega izmed uglednejših članov parlamenta. Imenuje se vodja agrarcev posl. Svehla. To ministrstvo naj bi ugledilo pot parlamentarni vladi.

SOVJETI PROTI RUSKIM BEGUNCEM.

Lvov, 27. aprila. (Izv.) Sovjetska vlada je izdala naredbo, glasom katere se konfiscira premoženje vseh onih oseb, ki so pobegnile v inozemstvo. Njih svoje, ki so ostali v Rusiji, pa so obsodili na prisilno delo.

AVSTRIJSKI POSLANIK V BERLINU.

Dunaj, 27. aprila. (Izv.) Zvezni kancelar je imenoval šefa finančnega ministrstva, Riharda Rüdela za pooblaščenega zastopnika avstrijske vlade v Berlinu in mu podelil naslov izrednega poslanika.

PAROPLOVNI PROMET DUNAJ—BELGRAD.

LDU Dunaj, 27. aprila. (DunKU) Prva podonavska paroplovna družba odpre v zvezi s paroplovnim sindikatom kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev s prvo plovo dne 2. maja t. l. ekspresni paroplovni promet od Dunaja v Belgrad in iz Belgrada na Dunaj. Ekspresni parniki bodo vozili do nadaljnjih določb trikrat na teden v obeh smereh. Parniki ne bodo vozili le oseb in prtljage, temveč bodo sprejemali tudi brzo vožno blago z Dunaja v Belgrad in narobe. Z uvedbo teh ekspresnih parnikov je napravljen prvi korak k obnovljenju popotniškega in blagovnega prometa na Donavi, ki je počival že skoro osem let.

MAŽARSKA NARODNA SKUPŠČINA.

LDU Budimpešta, 27. aprila. (MKU) Zakonski načrt o začasnem ureditvi denarnega prometa je bil sprejet v tretjem čitanju. Ministrski predsednik grof Bethlen je

ugotovil v odgovoru na interpelacijo poslanca Drostyja glede nameravanega zakupka mažarskega korespondenčnega urada. Trditelj poslanca Drostyja, da prejema mažarski korespondenčni urad subvencijo 12 milijonov kron, moram v toliko popraviti, da znaša ta podpora le kakih 1.200.000 kron. Vlada je sklenila, kar je odredil vrh tega še Telekijev kabinet, da se korespondenčni urad odda v zasebne roke, da se po eni strani prihrani državna subvencija ter da se po drugi strani z opuščenjem birokratskega aparata zagotovi korespondenčnemu uradu večja prožnost. V svrhu preustrejanja korespondenčnega urada se je ustanovila zanesljiva akcijska družba z osnovno glavnico pet milijonov kron. — Odgovor na interpelacijo je vzela narodna skupščina soglasno na znanje. — Prihodnja seja se bo vršila v torek.

DOGODKI V ITALIJI.

LDU Turin, 26. aprila. (Stefani) Radi upepelitve delavske zbornice so delavci zasedli nekaj tovarn. Nameščenci cestne železnice so uklinili delo. Kasneje so delavci morali tovarne zapustiti, ker je nastopila policija. Do incidentov ni prišlo. Po nekaterih tovarnah počiva delo.

RATIFIKACIJA FRANCOSKO-AVSTRIJSKEGA DOGOVORA.

LDU Pariz, 27. aprila. (DKU) Senatsko debato o ratifikaciji francosko-avstrijskega dogovora glede predvojnih dolgov je otvoril z obširnimi poročili Reynald, ki je priporočal, da se zakonski načrt sprejme in izjavil, da je strogo izvajanje mirovne celotno nemogoče. Proti dolžnikom, ki se ne celo nemočno. Proti dolžnikom, ki se nahajajo v gospodarski krizi, je treba postopati obzirno, in jim nuditi možnost, da pridejo do življenja in novega blagostanja. Poročevalec je dalje izjavil: Dogovor se ozira na težkoče, ki jih je povzročilo nizko stanje avstrijske krone in čuva tako interese francoskih upnikov, kakor tudi avstrijske vlade. Vsled tega odsek ne smatra za umestno, da bi se uvedla nova pogajanja. Ko je končal poročevalec, je povzel besedo senator De Moncie (skupina demokratske leve), ki je nastopil proti dogovoru. V tem dogovoru ne vidi niti zadostnih koncesij Avstriji, niti zadostnega očuvanja francoskih interesov. Obnovitev Avstrije smatra govornik za eminenten francoski interes. Brez zadostne pomoči od inozemstva Avstrija ne more živeti. Tirolski plebiscit je šibek simptom pretečnega razpada. Priključenje k Nemčiji se mora na vsak način preprečiti, toda za to ne zadostujejo pogodbe. Preti izbruhni hujši upor, ki ga povzroči obup. Ako se Avstriji posreči, da se priključi k Nemčiji, je Nemčija brez dvoma naknadno izvojevala zmago. To je treba na vsak način preprečiti, in sicer z Avstriji prijazno, velikopotezno politiko, ki bi nudila Avstriji gospodarsko eksistenco. — Končno je bil zakonski načrt sprejet.

POLOŽAJ NA GRŠKEM.

LDU Atene, 27. aprila. (Radio Grič.) V svojem govoru v narodni skupščini je sporočil Stratos sklep zaveznikov, da bodo ostali v turško-grškem sporu nevtralni. Stratos je izjavil, da ta sklep ni sicer v skladu z zavezniškimi dolžnostmi, ker je Grška sodelovala v skupni vojni. Na drugi strani je v pravnem pogledu ter v pojmovanju sevrške pogodbe izjava Lloyd Georgea, v kolikor se tiče morskih ožin in svobode Grške, da sme v njih nastopati, popolnoma zadovoljujoča. Kar se tiče Carigrada je mesto okupirano na podlagi pogodbe o premirju ter je nemogoče, da se izpremeni stališče pogodbe o zaščiti turškega glavnega mesta. Kar se tiče italijanskih pogajanj, je izjavil Stratos, da so obveznosti, ki jih je prevzela Italija, nasprotne prejšnjim obveznostim Italije napram Grški, ker je znano, da je Italija pripravljena, podpreti turške zahteve v Traciji in Smirni. Na koncu je Stratos opozarjal vlado na nevarnost, ki jo predstavlja navzočnost 30 tisoč Rusov v Carigradu ter vojske generala Wrangla v Traciji in polotoku Galipoliju.

LDU Atene, 27. aprila. (Radio Grič.) »Kathimerini« poroča, da bodo ministrski predsednik Cunarís, vojni minister Theodorakis, šef generalnega štaba Dusmanit in njegov namestnik Stratigos je odpotoval v Smirno, kjer bodo oslali nekoliko dni.

PROSTA LUKA V RIGI.

LDU Moskva, 27. aprila. (Brezžično) Latiški trgovinski minister je sporočil, da se prosta luka v Rigi odpre dne 1. maja za svobodno trgovino.

* Dijaški vestnik.

d Skupščina vsega kat. akad. dijaštva. Danes popoldne ob 2. uri se vrši v akad. domu, Miklošičeva cesta, skupščina vsega kat. akademskega dijaštva v Ljubljani. Ker je ta skupen sestneek izredne važnosti, se pozivljajo vsa bratska društva k polnočestilni udeležbi.

d Danica. Pozivljam vse tovariše in tovarišice, da se današnje skupščine ob 2. uri popoldne brezpogojno udeležijo. — Predsednik.

Prispevalje za sklad S. L. S.!

Katoliški vestnik.

c Romarski shod pri Mariji Pomočnici na Tabru, župnija Sv. Trojica nad Cerknico, ne bo letos binkoštni ponedeljek, ampak v nedeljo 29. maja. V soboto 28. maja ob 3. uri dalje spovedovanje, zvečer ob 6. uri govor in litanije in v nedeljo 29. maja svete maše ob 6. in 10. uri.

c Dr. Stojan — olomuški metropolit. Olomuc še ni videl izlepa take svečanosti, kot je bila 3. aprila, ko je bil posvečen za nadškofa ljudski pisatelj in zastopnik dr. Ant. Stojan. Od vseh strani je vrelo ljudstvo skupaj; posebnih vlakov je bilo 27. V sprevedu do cerkve je porakalo do 500 duhovnikov in dostojanstvenikov. Pri poklonstvu je bilo navzočih 27.000 oseb. Posvečenje je izvršil nuncij Micara. Nagovor je imel novi metropolit v latinskem, češkem, nato pa še v nemškem jeziku. Dr. Stojan je član senata češko-katoliške ljudske stranke.

c Kardinal Bourne je bil meseca marca navzoč v Rimu, ko sta prejela dva nemška škofa kardinalski klobuk, da jima je s tem izpričal svojo naklonjenost in ovrgeten nemškemu narodu. Plemenitost njegova je bila slabo poplačana, kajti takoj ko je stopil na italijanska tla, mu je na vlaku bila ukradena vsa prtljaga.

c Zadeva briksenske škofije na Tirolskem je končno rešena tako, da bo ostala nerazdeljena v dotedanjem obsegu, vendar bo pa avstrijski del škofije imel svojega upravitelja z naslovom apostolskega delegata. Za knezoškofa briksenskega je imenoval sv. oče msgr. J. Rattia, za delegata pa pomožnega škofa dr. Z. Waitza, dosedanjega generalnega vikarja na Predarlskem. Poslednji je že sedaj vodil severno-tirolsko cerkveno provinco.

c Apostolsko delo. V Kolnu o. R. je imel vseučilišni profesor dr. Ude iz Gradača predavanje: »Prostitucija, sramota naše kulture.« Poslušalo ga je 4000 oseb. O pre-lavanju so ugodno poročali še soc. demokratski listi, ki hvalijo misli in nasvete ljudskega vzgojitelja ter se pridružujejo kot sodružniki pri zatiranju velikomestne močvare. V Gradcu, kjer deluje dr. Ude že 20 let, so ga pa privrženci iste soc. dem. stranke nedavno napadli.

Poslano.

Odgovor na dopis celjske »Nove Dobe« v 44. številki pod »Hrastnik«.

Ker je dopisnik tako »možat značaj«, da si ne upa s svojim imenom na dan, ampak se korajžno skriva za urednikov hrbet ter dosledno piše »mi«, sem primoran nasloviti odgovor na družbo, kateri pripada, dasi to ni bil moj namen.

Moj odgovor na Vaš prvi napad na »Poštenost« in mene ni v »Jugoslaviji«, temveč v 80. številki »Slovenca«.

K temu imam z ozirom na Vaš novi napad samo še pripomniti:

Kar se tiče človeških dolžnosti, na katere človeštvo opominjati je po Vaših mislih odveč, ker jih ljudje itak izpolnjujejo, bi si le dovolil ugovarjati, — saj žal, nekateri ljudje niti najprimitivnejše človeške dolžnosti, ki pravi, da »spoštuj svoje stariše!«, ne izpolnjujejo!

Da bi postali verižniki in drugi lopovi z vpisom v naše društvo poštenjaki, tega tudi jaz ne mislim in zato sem na ustanovnem občnem zboru »Poštenosti« posebej poudaril, da postane član društva lahko le človek, ki pošteno dela! Vaša bojazn, da bi se vrinili v društvo s par kronicami verižniki in lopovi, je torej v tem slučaju odveč, dasi Vaše mnenje glede slabih razmer pri družtvih ni docela brez podlage. Tako se najdejo na primer tudi sokolska društva, ki imajo nemške člane in pri katerih se več nemški kot slovenski govori. No ja, so pač rodoljubi à la Martin Škočir in Anastasius von Schiwitz!

Če je bila na ustanovnem občnem zboru »Poštenosti« ukradena doza, ni nič čudnega, ko so pa prišli na njega tudi razni »opazovalci«, ki jim »Poštenost« tako strašno smrdi, da so jo potem takoj začeli napadati v »Napreju« in »Novi Dobi«. Bolj čudno je, da še več reči ni zmanjkalo! Je pač hudo, ker človek ni nikjer varen pred takimi »opazovalci«, ki poštenost zasmejujejo in kradejo, če drugega ne, pa poštena imena svojih sorojakov!

Tako visoke naloge, da bi iz vseh onih Hrastničanov in Trbovcev, ki so nepoštenjaki in pijanci (kar pravite, da jih je precej!), napravil poštene in trezne ljudi, si tudi jaz nisem postavil. Nad tistimi na primer, ki o polnoči na račun našega delavstva rjovejo po cesti, bi že obupal!

Vašo »polno paro«, s katero obljublja delovati za »Poštenost« ali za mene, pa hvaležno odklanjam, ker bi se znalo zgoditi, da bi imelo potem Vaše »delovanje« za narodov blagor« premalo pare in bi trpelo Vaše »rodoljubje« (!), s katerim grehom se pa ne maram obtežiti.

Konstatirate, da zadeva ni bila vredna, da se je sploh omenjala; tudi jaz sem tega mnenja, a vprašam Vas pa: zakaj ste jo pa potem začeli vlačiti po časopisju? Jaz sem Vas pustil v miru, Vi pustite mene in »Poštenost« (četudi Vam smrdi!), pa bo konec besedi!

METOD JENKO.

* Uredništvo za spise pod tem naslovom ni odgovorno.

Gospodarstvo.

Uredba o poljedelskem kreditu.

V »Uradnem Listu« št. 41 od 18. aprila 1921 je objavljena uredba o poljedelskem kreditu, za organizacijo posebne poljedelskega kredita se pri upravi fondov ustanovi »Direkcija za poljedelski kredit.« Začetna glavnica se upravi fondov za organizacijo poljedelskega kredita pa bi znašala 100 milijonov dinarjev, razen tega bi se v vsakoletnem proračunu dotirala z 20.000.000 dinarjev in bi se povečala še vsako leto z dvema tretjinama čistega dohodka razredne loterije.

Iz te glavnice izdaja direkcija za poljedelski kredit posojila samo poljedelcem predvsem gospodarsko slabejšim, t. j. onim, ki plačujejo na leto manj nego 50 dinarjev neposrednega davka. Posojila poljedelcem se obrestujejo po 6 odstotkov in se smejo dajati ali: 1. na zadolžnice (izposojevalca) s podpismi treh porokov ali 2. na zastavo živine, kmetijske priprave in strojev, ali 3. na državne vrednostne papirje, ali 4. na zastavo nepremičnin. Po varnosti zastave za posojilo se ravna višina dovoljenega posojila. Na zadolžnico izposojevalca se sme dovoliti posojilo največ do 3000 dinarjev, na zastavo nepremičnin največ do 10.000 dinarjev.

Uprava fondov daje posojila tudi nacionalnim poljedelskim zadrugam in vobče nacionalnim organizacijam. Vendar ta posojila ne smejo znašati več nego 20 odstotkov skupne glavnice, ki je na razpolago direkciji za poljedelski kredit.

Vse, kar se nabavi iz posojila, smatra se za zastavo danemu posojilu. Zato direkcija za poljedelski kredit uradno obvešča občino o dovoljenih posojilih in o predmetih, ki so vzeti v zastavo. Občina mora o dolžnikih in zastavnih predmetih voditi poseben register.

Ker je to osebni poljedelski kredit, se dovoljuje le sorazmerno na kratke roke in sicer največ od 6 do 18 mesecev, le proti zastavi nepremičnin in vrednostnih papirjev na rok 2 do 5 let.

Direkcija za poljedelski kredit daje zadolžnice, ki jih dobiva od svojih dolžnikov, upravi fondov kot kritje za kredite. Poleg tega pa daje direkcija za poljedelski kredit upravi fondov še posebne obligacije (zastavna pisma) zanje dovoljene kredite. Uprava fondov sme potem na podlagi teh zastavnih pisem izdajati svoje obveznice, ki jih je upravičena prodajati, kakor tudi dajati v zastavo.

Ko se posli direkcije za poljedelski kredit razvijejo krepkeje, se za njihovo upravo osnuje posebna državna poljedelska banka, ki bo pod neposrednim nadzorstvom ministrstva za kmetijstvo in prevzame vsa aktiva in pasiva direkcije za poljedelski kredit od uprave fondov.

Končno predvideva uredba še poseben pravilnik, ki ga izda minister za kmetijstvo.

To je v glavnih potezih uredba o poljedelskem kreditu.

BORZA.

Zagreb, 28. aprila 1921. (Izv.) Budimpešta 54, Berlin 220.50 (221), Italija 682 do 683 (675), London 560 (566), Newyork 141.50 (140.50), Pariz 10.60 (10.40), Praga 193.75—194 (194.50—195.50), Dunaj 21.50 (21.35—21.47), dolarji 137.50 (138.25 do 139.25), avstrijske krone 23 (21—22), češkoslovaške krone 193 (190), francoski franki 10.20 (10.20), napoleonondori 478, nemške marke 218, lire 660 (655—660). (V oklepajih kurzi prejšnjega dne.)

Dunaj, 27. aprila. (Izv.) Zagreb 461.50 do 465.50, Berlin 1031—1035, Budimpešta 253.50—255.50, Milan 3177.50—3197.50, Praga 897—903, Newyork 656—660, Pariz 4992.50—5032.50, Curih 11.425—11.475.

g Cene živilom na Madžarskem. Koruza 830 K, oves 900 K, ječmen za krmo 1070 K, za pivo 1300 K, fižol 700 K, proso 550 K.

g Pristojbinski namestek. Namestnik finančnega ministra Drašković je dne 31. decembra 1920 podpisal naredbo, po kateri se mora napovedati in plačevati pristojbinski namestek v Sloveniji in Dalmaciji. Ta naredba dela veliko krivico duhovnikom in cerkvam v omenjenih dveh deželah. (Zanimivo je, da pozna minister, ko predpisuje davke, pokrajino Slovenijo, ko ji drugače ravno ta minister noče priznati pravice obstoja!) Krivično je za novo desetletje odmerjati pristojbinski namestek iz teh razlogov. Že pod preklicano Avstrijo je bila ta davščina previsoka, nova srbijska naredba jo pa zelo zvišuje. Avstrijski zakon o pristojbinskem namestku je iz leta 1850, tedaj zelo zastarel in je nedostojno, da bi ga v naši moderni državi še upoštevali. Vedno se govori v parlamentu in ministrskih sejah o izenačenju zakonov v Jugoslaviji. Sedaj pa pride finančni minister s staro bergijo in se opre nanjo, da predpiše davke, ki »velja samo za pokrajino Slovenijo (brez Prekmurja) in Dalmacijo« (tako pravi minister sam v naredbi § 1), tedaj za dve deželi, ki sta nekdanj spadal pod Cislitvanijo. Dežele, ki so bile tako srečne, da so nekdanj spadale pod ogrsko

krono, kakor tudi Bosna in Hercegovina in vse srbske dežele, tega davka ne poznajo. Zato je izvzeto tudi Prekmurje, ki je nekdanj spadal pod Ogrsko. Če smo vsi v eni državi ujedinjeni, naj nosimo tudi enaka bremena. Zato naj slovenski in dalmatinski poslanci nemudoma store pri vladi korake, da se Draškovičeva naredba ukine in krivično plačani pristojbinski namestek vsaj za čas od 1. januarja 1921 vrne.

g Pristojbinski namestek je davek od imovine in se mora kot tak plačevati tudi, če posamezni deli davščini zavezane imovine začasno ne dajejo dohodkov. Načelno torej ni dvoma, da so tudi »Stari državni papirji« zavezani pristojbinskemu namestku in da jih je treba napovedati in sicer po stanju dne 1. januarja 1921 in z vrednostjo, katero so imeli na ta dan. Kako je to vrednost določiti, je predpisano v § 17. naredbe finančnega ministra z dne 31. decembra 1920, Uradni list št. 44. Finančno ministrstvo se je pa opozorilo na težkoče pravilne in pravične cenitve, dokler ni o usodi teh títrov v vseh detajlih končno veljavno rešeno. Čim prispejo zaprosena navodila — kar je pričakovati v najkrajšem času — se bo javnost takoj obvestila.

g »Nabavljalna zadruga javnih nameščenec in vpokojencev« v Ljubljani, r. z. o. z. bo vpisovala zadrugne člane od 2. maja 1921 nadalje vsak dan izvzemši nedelje in praznike od 3. do 6. ure popoldne v pisarni »Samopomoči«. Zadrugni delež znaša 400 K, ki se vplača naenkrat ali pa v desetih neprekinjenih mesečnih obrokih. Pri vpisu mora plačati vsak zadrugnik še vpisnino 20 K in obenem najmanj eno de-

setino zadrugnega deleža. O pri vpisu vplačnem iznosu dobe člani začasno potrdilo. Zadrugne knjižice se izročijo naknadno. Vsi uradi se naprošajo, da nabirajo člane in zahtevajo potrebno število pristopnih izjav v pisarni »Samopomoči«.

g Odbor »Nabavljalne zadruge javnih nameščenec in vpokojencev« v Ljubljani, r. z. o. z. vabi v svrhu razgovora glede enotnega nastopa o načelih in smernicah na obnem zboru »Zveze nabavljalnih zadrug državnih nameščenec in vpokojencev« na sestanek delegate vseh »Nabavljalnih zadrug« v Sloveniji, ki se vrši dne 30. t. m. ob 5. uri popoldne v pisarni »Samopomoči« v Ljubljani, Vodnikov trg št. 5.

g Tovarna v Karlovcu. Kakor smo informirani, povišali je gornje društvo na svoji glavni skupščini z dne 2. decembra 1920 svojo delniško glavnico od 6 na 15 milijonov kron, katera je tudi že polno plačana. Kakor je bilo določeno, povišala se bo gornja glavnica v kratkem za daljnjih 10 milijonov, torej na 25 milijonov. — To podjetje, na katerem participira izključno jugoslovanski kapital, bo pripomoglo z zgradbo tovarne v Karlovcu nujni potrebi v tej meri, da bo s svojim proizvodom »Koranit« popolnoma nadomestilo znane azbestne ploščice »Eternit«, katerega moramo po mnogo višjih cenah importirati iz inozemstva. — Zgradba tovarne v Karlovcu je že toliko napredovala, da se bo moglo pričeti že meseca junija t. l. s proizvodnjem »Koranita«. — Letna produkcija bo znašala v početku 9—10 milijonov kosov, oziroma 900—1000 vagonov ploščic. — Ker je tehnična uprava družbe »Koranit« poverjena splošno znanim izkušenim stro-

kovnjakom, kateri so pripomogli družbi z nabavo najpopolnejših in najmodernejših strojev, je gotovo, da bo »Koranit« veliko boljši od vseh podobnih tvorb. — Da bo vsem interesentom olajšano in ustrezno s čim najhitrejšo nabavo »Koranita«, bo društvo preskrbelo in gledalo na to, da si nabavi čim prej potrebna zastopstva, oziroma skladišča v vseh večjih mestih Jugoslavije v svesti si, da se bodo interesirani krogi posluževali izključno tega popolnoma domačega podjetja. — Vse informacije glede zastopstva daje in vsa naročila sprejema »Koranit«, d. d. Zagreb, Wilsonov trg št. 7. 1535

Tomaža Kempčana »Hoja za Kristusom« v novem natisu, prevedel prelat Andrej Kalan. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. — Kdor knjigo takoj naroči, jo dobi v lični žepni obliki vezano z rdečo obrezo za ceno K 28.—, Z naročilom pa naj nihče ne odlašaj, ker te cene trajno ne bo mogoče vzdržati. Za priporočilo samo nekaj posameznih stavkov iz predgovora: »Knjiga »Hoja za Kristusom« — pravi Fontenelle — je najlepša knjiga, kar jih je prišlo iz rok človeških, zakaj sveto pismo je prišlo iz božjih rok.« Ta zlata knjiga je že stara, a še vedno nova. Prvič je zagledala beli dan l. 1441., torej skoro pred 500 leti. A dasi je ta knjiga že stara, je tudi še vedno nova. Zakaj od takrat do danes so jo izdali tisoč in tisočkrat malone v vseh jezikih sveta. Tudi Slovencem je ta knjiga že davno znana. Ko so bile knjige na Slovenskem še redke, kakor zlato, že takrat so naši predniki pridno prebirali knjigo »Hoja za Kristusom«. Tej izdaji je sledilo mnogo mnogo drugih izdaj v slovenskem jeziku. Predzadnja izdaja se je razprodala že pred

nekaj leti. Šele sedaj je bilo mogoče oskrbeti novo popravljeno izdajo v zelo lični obliki. Gotovo ni bila knjiga nikdar teko potrebna in tako na mestu, kakor v današnjem času polnem prevar in človeške slepote.

Istočasno je izšla še druga knjižica tega pisatelja pod naslovom »Iz duhovne zakladnice Tomaža Kempčana«. Izbral in poslovenil dr. Fr. Ks. Lukman. Citaj pogosto tudi to Tomaževo knjižico o spoznanju lastne slabosti, o ponižnosti, lepem mirnem življenju itd.; to so poglavja polna duševnega bogastva, ki se kaže samo v Tomaž Kempčanovih spisih. Ta knjižica velja vezana z rdečo obrezo K 18 in se dobi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. vis.					
Čas opazovanja	Barometar v mm	Termometer v C	Termometer v F	Nebo, obl.	Vel. v m
26. 4. 21 h	734.9	11	15	obl.	—
27. 4. 7 h	735.9	10	0.9	obl.	—
27. 4. 14 h	735.4	15	1	obl. v.	—

PALMA
Kautuk-pete za čevlje.

Proda se **dvonadstropna hiša** na prometnem kraju sredi Ljubljane. V njej je upejljana gostilna in je lokal primeren za trgovino. Naslov pove upravništvo Slovenca pod št. 1520.

Proda se **gostilna** z veliko dvorano in vrtno z električno rasvetiljavo primerno za obrtnika ob državni cesti blizu žel. postaje. — Reflektantje naj se zgledajo v št. Vidu nad Ljubljano pri Cebav.

Kovaški meč še malo rabljen se prod. — Ivan Burkeljca, Zadobrova 3, Dev. Mar. Polje.

Išče **se soba**, če mogoče s hrano, za eno ali dve gospodini. — Ponudbe na upravo lista pod meblovana soba 1532.

Proda se popolnoma nova kompletna **spalna soba** masivna iz orehovega lesa, ter 6 novih usnjatih stolov po jako ugodni ceni. Ogleda se lahko vsaki dan od 10—12 ure popoldan. Naslov pove uprava lista pod št. 1534.

Luksus čevlje fine, lahke, damske strokovno delo. Izdeluje točno po meri **Karol Florjančič**, čevlj. mojster **Mesta dom**. Sprejem tudi vsa v svojo stroko spadajoča popravila domačega in tovarniškega izdelka po nizkih cenah.

Kuharica, dobro izveščana posebno strokovno delo. Izdeluje točno po meri, išče proti dobri plači prvovrsten hotel v nekem kopališču na otoku Krku. Istotam se sprejme **Sobarica** pod zelo tudi starejša ugodnimi pogoji. Prijave sprejema do 5. maja uprava Slovenca pod št. 1514.

Išče se v dobro meščansko hišo

DEKLE

za vsa hišna dela. Znanje nekoliko kuhanja se želi. Pametne in čedne imajo prednost. Nastop 15. maja ali pozneje. Plača dobra. Ponudbe pod A. A. 2113 13 na upr. Slov.

Naročajte »Slovenca«!

Proda se večja množina različnih **potrebščin za krojače in čevljarje.**

Informacije pri **Vojaški intendanci** za Slovenijo št. **Peterska vojašnica** soba št. 81, dne 3. in 4. maja dopoldno.

PRODA SE:

12 vagonov **tračnic** za gozdne ozkotirne železnice, neznatni del teh je montiran na železne pragove, 7 kg tek. meter težkih, s spojkami in vijaki, dalje 20 popolno rabljivih **vagončkov** in 3 motorji na bencin vsak s 4 HP., 60 cm širine kot vagončki, dalje 12.000 kosov 1— do 1.20 m dolgih starih in popolno rabljivih hrastovih pragov, vsega skupaj — tračnic in pragov — za okoli 8 km gozdne železnice, pripravljeno za dobavo od početka junija do konca julija tek. leta. Naslov prodajalca pove uprava lista pod št. 1422.

Tovarna za lepenko

na Količevem, pošta Dob pri Domžalah sprejme **1 ključavničarja**, ki se razume na parne in električne stroje in ki samostojno izvrši vsaka popravila, **4 delavce**, ki se že delali v tovarnah za lepenko ali papir. Ponudbe ustmeno ali pismeno na gornjo tovarno.

Zahtevajte proračun za objavo oglasov.

Letoviščarji, pozor!

Pianina Pungart v Karavankah nad Tržičem ima na razpolago 23 opremljene sobe in jih da za čas sezone v najem. Pojasnila daje **F. Šaorčič**, Brezje, št. 65, Gorenjsko.

SUKANEC žimnate vevalke, kvačkanec in otroške sesalke priporoča **Osvaid Dobeic**, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9.

Išče se za večje industrijsko podjetje

KONTORISTINJA

z večletno prakso, spretna v slovenski in nemški korespondenci, ter tesnopoljsu. Ponudbe z navedbo plače pod »Dobra moč« na upravo tega lista.

Mestni stavbenik **JAROSLAV BREUER** Ljubljana, Vojaška ulica 16 a

(za prejšnjo belgijsko vojašnico) izvršuje vse podtalne in visoke stavbe ter izdeluje tozadevne načrte. Brzjav: Breuerstavba. — Int. tel. št. 447.

Lep konj,

fuka, okoli 7 let star, 166 cm visok, se prodaja najraje v kako župnišče. Pojasnila daje okrajna posojilnica v Mokronogu. Prekupci izključeni!

Cigaretni papir

Olleschau, Riz-Abadia, Al. esse, Club in Ambor, nadalje razne vrste stročnice najceneje pri trvdki **Osvaid Dobeic**, Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9.

Krojite jica

oziroma delovodkinja, več pomočnic in 2 učenci se takej sprejmejo.

Išče se tudi več šivilij, ki bi sprejemale delo na dom. Vprašati: Izdelovalnica perila **G. VOJSKA**, Ljubljana, Poljanski nasip 10.

VELIKI BANATSKI PARNI MLIN
išče za razpečavanje svojih proizvodov dobro uvedenega

komisijonarja (zastopnika)

ki razpolaga s potrebnim kapitalom.
Ponudbe pod šifro „1868 VII-26“ na **Blocknerov zavod** za oglaševanje ZAGREB, Jurjevska ulica št. 31

Jugoslovanski kreditni zavod r. z. z. o. z.

Marijin trg št. 8.

v Ljubljani.

Podružnica v MURSKI SOBOTI in DOLNJI LENDAVI.

Poštni čekovni račun št. 11.323. Telefon št. 54.

Brzjavni naslov: Jugoslovanski kredit Ljubljana.

SPREJEMA hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje po

Hranilne vloge se izplačujejo brez odpovedi.

4 1/2 %

Hranilne vloge z odpovednim rokom se obrestujejo po dogovoru.

čistih brez odbitka. Izvenljubljanski vlagatelji dobe poštne položnice.

Denarni promet v lanskem letu: 128,000.000 K. Jamstvena glavnica 2 in pol milijona kron.

Izdaja čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta. — Daje posojila na vknjižbo, poroštvo, vrednostne papirje in na blago ležeče v javnih skladiščih.

Trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji.

Zavod je neposredno pod državnim nadzorstvom.

Izdaja konzorcij »Slovenec«.

Odgovorni urednik **Mihail Moškerc** v Ljubljani.

Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.